

Michal Viewegh
Báječný rok (deník 2005)

Druhé město

Michal Viewegh	Báječný rok
-----------------------	--------------------

2005

Apri dal Pi eney
BAJEČNÝ ROK
(deník 2005)

Druhé město

Brno 2006

Otci in memoriam

© Michal Viewegh, 2006 • © Druhé město, 2006

ISBN 80-7227-246-2

LEDEN

Sobota	1/1	
---------------	------------	--

Novoroční oběd u rodičů: otec chce na rozdíl od ostatních poslouchat Klausův projev, takže nám stydne čocka s uzeným; jako už několikrát v poslední době se ho před mámou zastávám (otce).

Uvažuji, že tenhle první zápisek vyhodím, aby deník hned od začátku nevypadal jako protiklausovský pamflet.

Uvědomuji si samozřejmě, že vydat co možná pravdivý deník nevyhnutelně znamená odhalit leckteré špatnosti, obsese, slabosti a tak dále. V mlčení je síla – přinejmenším leccos skryje; kdybych mlčel, nikdo by se nedozvěděl, že jsem polovzdělanec, který nečetl Joyce, neumí pořádně anglicky atd. Ale ať! Do kolika let hodlám sakra soutěžit? A s kým, proboha? Mám se ve třiačtyřiceti pořádně ještě za něco stydět? Stydí se kocour, že není tygr? A navíc: zatajovat slabiny, předstírat, kamuflovat, přidávat si – nebylo by to vlastně urážkou toho, kým jsem doopravdy?

Neděle	2/1	
---------------	------------	--

Procházka s Veronikou a Sárrou, u řeky se k nám připojí Jarda Dušek, vezme staré rohlíky a jdeme krmit ovce, prezimující v jedné z nedalekých zahrad. Jejich bekot je

mimořádně groteskní, Jarda říká, že bečí, jako když lidé parodicky napodobují ovce (o Klausovi později poznamená, že se paroduje sám, pouze o tom neví). Nakonec dlouho nadšeně mluvíme o Emanuelu Fryntovi.

Pondělí	3/1	
----------------	------------	--

Přejezd do Prahy, schůzka s JUDr. Kopeckým v jeho kanceláři v Revoluční. Podepisuji plnou moc a dělám drobné úpravy v navrženém znění požadované tiskové opravy – podle mě absurdní formalita, ale prý je to důležitý odrazový můstek pro žalobu.

Odpoledne se od bratra v posilovně v Hostivaři dozvídám, že v Aha! vyšel další článek; dělám jakoby nic, ale po cvičení ho vysadím před domem a jedu to svinstvo shánět. Na benzínce Aha! nemají, trafika už má zavřeno. Fotokopii inkriminované strany mi večer přinese švagrová: Höppner a spol. pro změnu dialekticky tvrdí, že celou tu živou story o mé tajné milence, kterou si za zády těhotné manželky vozím na Sázavu, si vymyslela moje tajná milenka – čili ona holka, kterou pod falešnou záminkou sami oslovili a vyfotili... Naoko se omlouvají, ale současně hned připojí pár blábolivých invektiv. Hnus, hnus, hnus.

Středa	5/1	
---------------	------------	--

Kdykoli mi v posledních dnech zvoní telefon, podívám se na displej, a pokud to není někdo, koho mám uloženého v seznamu, stisknu tlačítko *Ticho*... Něco jako novoroční předsevzetí. Devět z deseti neznámých čísel nezvedám;

pokud hovor výjimečně přijmu, je to buďto z praktických důvodů (třeba když čekám telefonát řemeslníka), nebo z pouhé bezmyšlenkovité setrvačnosti. Abstinuji.

Jedna ze zmíněných výjimek: údajně Šárka Hamanová z rádia Impuls (po hlase ji nepoznám – a v době, kdy se redaktorky bulvárních plátků vydávají za redaktorky Týdne, nemohu vyloučit, že to nebyla ona), která chce *dělat petrovský kalendář aktů...* Prokrista! Pět let stará záležitost, dávno beze zbytku „vytěžená“ snad tuctem všemožných novin a časopisů – ale oni ten dokonale prázdný, už poněkud zavánějící pekáč hodlají bez ostychu vylízat ještě jednou... Když ji rázně odmítnu, v jejím hlase se objeví dotčenost.

Proč si píšu deník? No když už jsem se rozhodl nedávat rok žádné rozhovory, musel jsem si to přece nějak vynahradiť; jsem na rozhovorech o vlastní osobě závislý, takže deník je cosi jako metadonový program...

Až deník příští rok vydám, něco podobného se bezpochyby dočtu. Napiše to například Vladimír Novotný, který už dnes na internetových stránkách Reflexu vysvětluje můj spor s bulvárem rčením *kdo s čím zachází, tím také schází...* Nevěřim ani za mák, že dr. Novotný není schopen odlišit možná lehce přihlouplé, leč zcela nevinné rozhovory, které jsem kdysi s naivní ochotou poskytoval nejružnějším soft-bulvárovým časopisům, od bezohledné, cynické lži o podvádění těhotné manželky (která se navíc pro mnohé ze tří miliónů diváků TV NOVA jistě stala pravdou)... To je z vaší strany vědomá, zlá demagogie, pane doktore – takže běžte jednou provždy do prdele a přestaňte se na mě přátelsky usmívat.

Samožerbuch: žebříček nejprodávanějších knih za celý minulý rok (vystříhla mi to máma) – *Vybíjená* první, druzí *Tři v háji*. Docela by mě zajímalo, co si o tom myslí ti, co mě už léta radí v české literatuře někam na šedesáté sedmé místo.

Vnitřní polemika s těmi, jimž budou podobné invektivy bezpochyby připadat nevkusné, zbytečné, dětinské atp.: když nebudu psát maximálně upřímně, maximálně svobodně, pak to nemá cenu. Raději být nevkusný nebo infantilní, než cokoli předstírat; tohle bych si měl neustále připomínat. Když pravdivé svědectví, tak pravdivé svědectví – a ne falešná autostylizace. Mám si hrát na vyrovnaného třiačtyřicátníka, povzneseného nad každodenní banální spory (orel mouchy nelapá), když jím bohužel nejsem? Co občas jsem: orel nasraný kvůli mouchám. Umím zůstat klidný déle než mnozí jiní, ale stejně tak ve mně nejednou bouchnou saze – tak bych si tu neměl hrát na Buddhu.

To, co navenek patrně působí jako ješitnost, je ve skutečnosti spíše obrana, strach o pracně vybudované sebevědomí. Moje orlí sebejistota kupodivu není neotřesitelná. Prodavačky a číšníky oslovuji většinou dvakrát tišeji než lidé, kteří toho v životě dokázali dvacetkrát méně. A tak dále. Bývám nesmyslně veselý i zbytečně vážný. Přímým důsledkem mého komicky zbytnělého, bezmála středověkého smyslu pro čest a spravedlnost je jakási těžkopádná umanutost, leckomu nepříjemná. *Jsem* schopen sebekritického pohledu – ale nesnáším, když za mě sebekritiku provozují jiní.

Sobota	8/1	
---------------	------------	--

Šumava, pánská jízda, spolužáci z benešovského gymnázia: Standa, Vladimír, David. Po mnoha letech znovu stojím na (vypůjčených) běžkách. Pochopitelně padne i nějaký ten nemravný návrh, jak a kde strávit sobotní večer, ale veškeré musím vetovat, s bulvárem v zádech už nemohu ani plivat na chodník.

Díky bulváru se konečně stávám lepším člověkem.

Neděle	9/1	
---------------	------------	--

Po mé virtuální milence přicházejí v Aha! s virtuální nahotou Anety Langerové (pochopitelně na titulní straně), a ještě si dovolují předstírat pohoršení: *Kdo chce Anetu skandalizovat?* ptají se v palcových titulcích ti, kteří ji jako jediní skandalizují...

Totéž číslo skrývá i formální, snadno přehlédnutelnou omluvu, kterou požadoval JUDr. Kopecký (jestli se snad někdo domnívá, že se s *tímhle* spokojím, pak se mýlí).

Ondřeje Hejmu bych rád ujistil, že pokud vysoudím požadovaných pět miliónů, opravdu je nepoužiji pro vlastní účely, jak mi podsouvá v Reflexu, nýbrž – jak už jsem několikrát veřejně ohlásil – na kampaň proti tvrdému bulváru (část peněz možná věnuji na konto na podporu zpěváků postižených počínající demencí).

Večer po návratu ze Šumavy zimnice a horečka. Co jsem čekal?

Coby prozaika mě psaní deníku lehce znervózňuje: především je tu ona nevyhnutelná fragmentárnost, absence „jednotného příběhu“ atd. Mám-li navíc zachovat autentičnost, musím se smířit i s nejednotným stylem, neboť právě styl je odrazem momentální nálady: jednou píšu ironicky odlehčeně, jindy vážně; dneska jsem sarkastický a konfrontační, příště (možná) smířlivý... A smírím se coby *bytošný vypravěč* také s tím, že budu ve jménu autenticity občas nudit? A jak chci proboha psát obyčejně, nestrojeně, jak mám nechat slova přirozeně plynout, když už více než dvacet let nedělám nic jiného, než že je neustále přeskupuji? Copak se mi téměř každé psaní (včetně zápisků do kronik okresních knihoven) odjakživa okamžitě nemění ve *tvorbu*, to jest v zápas o přesná slova, melodii věty, pointu a tak dále?

Úterý	11/1	
-------	------	--

Sázava, procházka podél řeky, na leden je neuvěřitelné teplo. Sára v hlubokém vratkém předklonu nad jakousi navážkou hlíny:

„Kltku, kde si?“

Snad aspoň kvůli podobným záznamům bude mít tenhle deník smysl.

Na procházky chodím v Sázavě většinou mimo centrum městečka.

I v Praze jsou chvíle, kdy se mi vůbec nechce opouštět byt: jakmile vyjdu na ulici, už na chodníku před domem nedobrovolně vstupuji do role „známý spisovatel“ (*Dneska ráno jsem potkala Viewegha. Vypadal strašně a na tváři měl*

podebraný vymrle. Tvářil se, jako kdyby měl zácpu!)). Nemůžu si svobodně, to jest anonymně, koupit ani noviny, vždycky budu „ten Viewegh“ kupující si noviny (Respekt? Co to na nás hraješ?). A tak dále. Cokoli o tom ovšem napíšu, bude znít narcistně: sledujte, jak mě všichni sledují... Pochopit to obvykle dokáží jen ti, kteří podobné věci sami zažívají; většina lidí (to jest ti, kteří si v trafice mohou svobodně koupit i obrázkový týdeník Psí hovna) si z nás tzv. celebrit bude vždycky dělat více či méně škodolibou legaci.

Středa	12/1	
---------------	-------------	--

Dneska jsem se bůhvíproč probudil už v pět, takže jsem si hned udělal *hezkou ranní chvilku*, díky čemuž jsem pak ještě na dvě hodinky usnul (kritiky žvanící o tom, že masturbace je dnes bezmála povinnou součástí moderní literatury, bych rád ujistil, že pokud v pět ráno masturbuji, nedělám to rozhodně proto, abych udržel krok s moderní literaturou). Vstal jsem v půl osmé, vyčistil si zuby, oholil se, políbil dcerku a těhotnou ženu, nasnídal se (čaj s mlékem a chléb s máslem a medem), uvařil si kafe a chystal se odejít do pracovny, ale mezitím přišla sestřenka Iva s malým Matějem, a tak jsem psaní na pár minut odložil, abych nepůsobil nezdvořile. Psal jsem celkem tři hodiny, ve dvanáct jsme obědvali (filé s bramborem).

Cílem tohoto krátkého zápisu je:

- 1) uspokojit ty čtenáře, kteří se mne na besedách ptají, jak vypadá můj pracovní den
- 2) znovu připomenout problém deníkové autentičnosti

Se začátečnickým úžasem (s výjimkou jediného měsíce v první polovině devadesátých let, kdy jsem na objednávku Literárních novin psal *Deníček spisovatele*, jsem si nikdy v životě deník nepsal) objevuji banální zákonitosti deníkového psaní: každý den se mění na *materiál*. Lidé, s nimiž se setkávám, se nevědomky stávají mými oběťmi. Když se podívám z okna do parku (přes korunu platanu, plnou seschlého, pokrouceného listí), připadám si jako ostřelovač: kdo bude další?

Večer kino s Vaškem Křištofem, Deník Bridget Jonesové 2, dle očekávání slabší než první díl. Líbivé, povrchní, milé, prázdné; dívčí idylka v thajském vězení byla nesnesitelná dokonce i pro mě – ale stejně ten film nedokážu rovnou popravit. Co třeba ti neoddiskutovatelně výborní herci? Můj problém je (a to se týká mnoha špatných, ale dobře obsazených hollywoodských filmů), že Renée Zellweger nebo Julia Roberts pláčou příliš přesvědčivě... Všechna ta ženská gesta jsou tak *opravdová* – stejně jako jejich vlasy, oči, rty... Samozřejmě chápu, že pláč mají v mizerném scénáři a že jen co jim asistentka utře ksicht, sednou do porsche a odjedou na golf – jenže ještě předtím se dívám na *věrohodně* zoufalé ženy. Můžu zůstat *úplně* lhostejný? Můžu se pak filmu *jenom* posmívat?

Vím, co chci říct, ale když si to po sobě znovu čtu, zní to i mně trochu pitomě (tuhle větu možná někdo použije v recenzi na deník...); lze to patrně pochopit jen s mimořádně dobrou vůlí.

Po kině večere ve smíchovském Coloseu: máme stůl u okna, takže během předkrmu můžeme sledovat nerovný zápas blikajícího policejního vozu s vyděšenou osádkou malého auta – a potom přijdu domů a budoucí premiér

Topolánek se v televizi veřejně posmívá práci ombudsmana...

Čtvrtek	13/1	
---------	------	--

Ráno si z novin vystřihnu inzerát mezinárodního lékařského zařízení ON-CLINIC, s. r. o., jež se (kromě léčby sexuálních poruch) specializuje též na hemoroidy a řitní praskliny, a hned tam volám, abych se objednal.

„Vy jste ten spisovatel?“ ptá se po hlase milá dáma, když jí diktuji jméno.

„Ano.“

„To je náhoda, zrovna mám před sebou vaši Vybíjenou.“
A já mám zrovna prasklou prdel, myslím si.

Pornosnímky Nikolý Peškové mají díky Hřebejkově Puspendu něco, co všem podobným fotkám podle mě fatálně chybí, totiž dlouhou a cudnou *předehtu*; jen proto jsou pro mě docela vzrušující. Při premiéře filmu před dvěma lety jsem půvabnou Nikolu neviděl devadesát minut jinak než zcela oblečenou, teprve v samém závěru filmu se objevila v nikterak vyzývavých plavkách, neopálená, dokonce jakoby ostýchavě schoulená... Po premiéře jsem si pak několikrát zkoušel představit přesně to, co jsem dnes dopoledne náhodně objevil na internetu... Ach, Nikolko, ty krásná zkažená holko!

Obavy: doufám sice, že lidé, kteří mě znají, budou číst podobné věci s pobaveným pochopením (nečetl jsem snad právě takhle třeba deníky Igora Chauna?), ale zároveň tuším, že lidem, kteří mě naopak nesnášejí, dodávám s každou stránkou deníku nový důvod.

Navzdory předsevzetí popsat každý den co možná nejpravdivěji se znovu přistihuji, že se některé dny snažím vynechat, nebo aspoň pokrytecky zamlčet různé triviální pseudoudálosti – aby nevyšlo najevo, jak obyčejný, přízemní život vedu...

Dobrá, s pravdou (o dnešku) ven: ráno pakování, přejezd na Sázavu, před polednem topenáři.

Pokud se v mém životě v daný den skutečně nic znamenáníhodného nepříhodu, obvykle vzpomínám, zda aspoň Sára v uplynulých hodinách neudělala nebo nepronesla něco čtenářsky vděčného (říká mi teď *tatíček Michau* – povzbuzena naším prvotním ohlasem to neustále opakuje, a dokonce záměrně mění přízvuk a dikci).

Když odpoledne telefonicky platím zájezd do pětihvězdičkového hotelu Hilton Long Beach v egyptské Hurgadě, pohne se ve mně svědomí a pošlu současně deset tisíc na pomoc jihovýchodní Asii.

Vlnky charakteru versus tsunami rozmařilosti.

Okamžitě se mi vybaví oblíbený recenzentský obrat: *Jen zdánlivě nešetří ani sám sebe*. Profesionální deformace.

Moje obavy z posměchu intelektuálů by za *normálních okolností* měly být zbytečné: obyčejný život, který nic nepředstírá, je přece nenapadnutelný... Posmívat se topenářům, ženám malujícím kraslice nebo zpívajícím Romům by bylo trapně *out* – a intelektuálové to dobře vědí. Posmívat se mně je *in*, to je to celé.

Ještě než odstavec dokončím, představuji si ty jejich sarkastické držky („Už zase! Pan Věčně Ukřivděný! Pan Malicherný!“ zvolá posměšně Josef Chuchma, literární kritik, který si mimo jiné plete řeč postav a řeč vypravěče.). Nejmenuji se Zábrana, Hanč nebo Diviš, takže *můj* deník stížnosti na léta urážek, předpojatostí a desinterpretací obsahovat nesmí. Kdyby mé příjmení bylo intelektuálně košer a nějaký idiot srovnával mou novou *prózu* s blábolivou *brožurou* Vladimíra Železného, tak by ho s tím v Lidových novinách museli vyhodit — ale protože se jmenuji Viewegh, tak to intelektuál Borkovec otiskne na titulní straně. Kdybych se jmenoval jinak, nemohl bych v Týdnu vyhrávat ankety o kýči. A tak dále.

Sára celé odpoledne vříská. Vyjdu z pracovny a s podrážděním, které bezpochyby z velké části patří mým recenzentům, zvolám:

„Proč to dítě proboha pořád tak řve?!“

„Protože se vzteká!“ odpoví mi vztekle má skvělá manželka. Zalezu beze slova zpátky, paradoxně uspokojen tím nesmyslným dialogem.

Valtr Komárek navrhuje v Lidových novinách padesáti-procentní zdanění příjmů nad sto tisíc měsíčně... Jsem sice pro *mírně* progresivní daň, protože z vyššího principu mravního uznávám nutnost lidské solidarity, ale rád bych se s chudými solidarizoval *dobrovolně*, nikoli na vládní rozkaz; povinné odevzdání *poloviny* příjmů, to už není solidarita, ale loupežné přepadení hordou státních úředníků... K třídnímu smíru, kterým se pan profesor zaklíná, to tedy rozhodně nepovede; výsledkem bude pouze Wolker naruby: *Nejhlouběji, bohatý, vidím nenávist.*

Sobota	15/1	
---------------	-------------	--

Kratičký záchvat činorodosti: vyměním v celém domě prasklé žárovky, nanosím dřevo do pece a ořežu větve z vánočního stromku (už píšu jak Vaculík). Při pohledu na ten žalostně holý kmínek mě napadá: Vánoce bez iluzí.

A ty dívčí sbory, Romové ani homosexuálové by vůbec neměli být! Tož tak.

V MF DNES Kosatíkův portrét Klause, s mnoha přesnými postřehy. Zadostiučinění, které při čtení podobných kritických článků cítím, není ani tak škodolibost, jako spíš *úleva*: nezbláznil jsem se, pořád ještě tu jsou lidé, kteří Klause vidí stejně.

Podle posledních průzkumů Klausovi *věří* skoro devadesát procent národa. Jinými slovy: už jen jeden z deseti Čechů uznává rozdíl mezi restaurací a lyžemi.

Oběd *přes ulici*, to jest u rodičů. Ještě před ním přichází textovka od Honzy Hřebejka, upozorňující mne i ostatní na Kosatíkův článek.

Neděle	16/1	
---------------	-------------	--

Odpoledne v novém domě Vaška Krištofa třicet minut zběsile šlapu na rotopedu, přestože mám vlastní, takřka nové trekingové kolo. Proč si nevyjedu na něm, proč se spokojuji s pokojovou náhražkou? Proč se nekochám posázavskou přírodou a nevdechuji zdravý venkovský vzduch? Veronice, která to právem nechápe, říkám, že tak

činím kvůli špatnému počasí, mizerným silnicím, prasklé řiti nebo bezohledným řidičům — ale pravdivá odpověď ve skutečnosti zní: nejezdím v Sázavě na kole hlavně kvůli lidem. Nechci neustále někoho potkávat a přemýšlet, zda dotyčného znám a zda jej mám pozdravit, nechci se dívat, jak sleduje, zda pozdravím, jak se tvářím, jak jsem oblečený a tak dále — to už budu radši půl hodiny čumět na Vaškovy stažené žaluzie. Čí je to vina? Ani tak úplně jejich (za jiných okolností bych si s mnoha Sázaváky patrně porozuměl), ani tak úplně moje; může za to ta přiblblá, neřešitelná situace, do níž jsme oni i já chtěli nechtě vrženi, to klišé „známý spisovatel se vrací do rodného maloměsta“ ...

Deník jako *náhražka za soulad s okolím, soulad, který je dán méně pronikavým a méně nekompromisním, tuctovějším šťastlivcům*, píše Lopatka o Janu Hančovi.

Můj celoživotní *dvojnásobný* pech... Chápete? Pokaždé to musím slíznout z *obou* stran. *Mně* jde po krku kritika i bulvár. Jsem exemplární příklad méně pronikavého tuctového šťastlivce — a ještě se ani neshodnu s okolím. No nejsem já vážně smolař?

Loni jakýsi bulvární plátek otiskl fotografii, jak s Veronikou a Sárrou nakupujeme ve smíchovském Carrefouru; neznámý spoluobčan nás vyfotil (patrně mobilem), aniž jsme si ho všimli. Viewegh a regál s protlaky. Nejspíš došel od redakce tisícikorunu. *Your brother is watching you*. Tak v tomhle žijeme — a bude hůř.

K nakupování mám mimochodem jako většina mužů spíše odpor; protože už nemusím na nic šetřit, přestal jsem navíc po čemkoli toužit. Mladistvé snění o drahých lyžích,

džínách, dovolených mi dnes připadá nepochopitelné. Nákupy šatstva odkládám celé týdny, ba měsíce; když se konečně odhodlám (podmínkou je většinou přiopilá euforie), projevuji neodpuštělnou lehkovážnost a k Veronice zoufalství celý nákup realizuji v první prodejně, kterou navštívím. A tak dále.

Večer emaily: slibuji čtení starostovi moravské obce Všechnovice; netuším, kde to je, ale vím, že tam pojedu nejméně tři hodiny, budu tam muset přenocovat a na besedu vzhledem k velikosti obce přijde sotva dvacet lidí — jestli já nejsem novodobý národní obrozenec, tak nikdo (podobných čtení dělám ročně dvacet až třicet, samozřejmě zdarma, a za všechno tohle *vlastenectví* sklízím od českých intelektuálů asi tolik vděku jako řadový skinhead). Dále elektronicky odpovím: ukrajinské spisovatelce Laryse Denisenko, která v ruském překladu přečetla Báječná léta pod psa a Zapisovatele otcovský lásky, *to have a rest from Orange revolution*; třiaosmdesátiletému čtenáři dr. Machovi, který by se chtěl setkat *a všude dojde autem*; Pavlíně ze sdružení Umělci pro Srí Lanku; Edgarovi de Bruin, který přeložil řadu českých autorů včetně mě do holandštiny a který se kvůli čemusi pohádal s Danou Blatnou z Petrova; Daně Blatné z Petrova, která píše, že *Vybíjená vyjde na podzim v Rakousku; záloha 5500 eur* (email měsíce).

Pondělí	17/1	
----------------	-------------	--

Mrazivé ráno. V nemocnicích za chvíli začnou vizity. Hlídači parkoviště jde pára od úst, ruská pokladní v prázdné samoobsluze unaveně klimbá (otvírají už v šest) a řidič

tramvaje číslo osmnáct se s nervózním vyzváněním probíjí mezi špinavými auty, jejichž řidiči spěchají do svých vysilujících a špatně placených zaměstnání... Já se vrátím domů s čerstvými rohlíky, u snídaně si přečtu noviny, uvařím si kávu a potom se zavřu v příjemně vytopené pracovně a stěžuji si v deníčku na zlé recenzenty. Někdo by mi měl nafackovat.

(Jenomže: lze si pocit štěstí *nařídít*? Snad ještě tak jakousi mechanickou, vlašnou vděčností.)

Příklad jednoho z mnoha mých *zástupných* životních problémů (uštvat člověka ovšem mohou i pseudoprobλήματα): parkování. Většinu míst v bezprostředním okolí v minulých letech postupně anektovala nuselská radnice – včetně těch před *naším* domem. Petice nájemníků byla místostarostou s despektem zamítnuta. Napsal jsem tedy kritický článek do MF DNES; vyšel v pátek, v pondělí mi strážníci nechali auto odtáhnout (podle ředitele Městské policie Prahy 4 šlo o pouhou náhodu). Ve snaze vyčerpat všechny *legální* možnosti řešení sporu jsem se na jeho doporučení osobně sešel se členem zastupitelstva, který má na starosti dopravu; ten problém s porozuměním vyslechl a přednesl jej na nejbližší schůzi radnice – kde byl smeten se stolu. V tomto okamžiku jsem to vzdal (Tak dlouho jsi bojoval s malými věcmi, až ses sám stal malým...) a rozhodl se pro časově méně náročnou občanskou neposlušnost: papírky od městské policie, které nacházím za stěračem, jednoduše trhám a doporučená předvolání na policii si odmítám převzít, s čímž jsou pracovnice státní pošty k mému překvapení srozuměny. „Šikanovat lidi, to voni umějí!“ pravila dokonce jedna. Tolik ke vztahu občana a státu.

Mobily, ty malé nebezpečné krabičky. Nespi ani v noci. Ten jejich vypočítavě svůdný design... Je to tak snadné: stačí zlehka stisknout pár tlačítek a z nebe se snese ďábel-ské našeptávání. V ložnicích mladých žen drhnou bosá chodidla o prostěradlo. A tak dále. Moje řeč budiž ne, ne.

Pokus o aforismus: Názory otištěné v tomto deníku nemu-sejí vyjadřovat stanovisko autora.

Večer přichází Míša, má dcera z prvního manželství. Rychle jí říkám, ať se nezouvá, protože vím, že chodí ce-lou zimu v jedněch botách. Taky věčně neplatí složenky. Nad obojí se většinou dokážu povznést, jakkoli je to nevý-chovné. Tomu se říká láska.

Jiný příklad: současné míry mé těhotné ženy jsou (odha-dem) 100–150–100, ale přesto ji objímám moc rád, a když se milujeme, činím tak s *nepředstíranou* vášní.
(Tolik ke *skutečnému* významu složenek a redukčních diet.)

Zmíním se Míše o psaní deníku.

„Ty si píšeš deník?“ podiví se upřímně. „Nepřipadá ti to předčasný?“

„A nepleteš si náhodou deník a paměti?“

„Jo aha!“

(Ale jinak je docela chytrá.)

Úterý	18/1	
-------	------	--

Báječná zpráva pro všechny odpůrce globalizace: Charlie Bell, ředitel nadnárodního řetězce McDonald's, podlehl rakovině. Čtyřicet čtyři let. Poučné.

Bratr Pepa bydlí (s manželkou a synem) ve stejném domě jako já, o tři patra výš; když se vykloním z okna, vidím přes park na dům, ve kterém bydlí Miša (přesto ji pokaždé, když se u nás večer staví, chodím těch sotva dvě stě metrů doprovodit); nejmladší bratr Jan žije v Říčanech, na půl cesty mezi Prahou a Sázavou — a z oken svého nedávno postaveného sázavského domu vidím pro změnu na dům rodičů. Všichni se pravidelně navštěvujeme, jezdíme na společné dovolené a tak dále. Zdánlivá trivialita: v čím soudržnější rodině člověk žije, tím hůř snáší rodinná úmrtí (kdyby babička Věra a dědeček Josef nebydleli celý život v Nuslích, o pouhou ulici níž, ale třeba až v Opavě, říkám si, možná by pro mě ten předloňský přechod na „nulový styk“ byl přece jen o něco snazší).

Dáda Patrasová hodlá údajně žalovat internetové Britské listy za článek o svém televizním pořadu *Vánoce s Dádou* a šéfredaktor Čulík z toho v Lidových novinách pateticky vyvozuje, že je to neblahá zpráva pro stav demokracie a svobody projevu v Česku; prý si toho všiml i Helsinský výbor amerického Kongresu, který opakovaně kritizuje česká trestní stíhání osob za vyjadřování názoru a za pomluvu... No, já kromě vydavatele Mein Kampfu a několika skinheadů žádné osoby trestně stíhané za svobodné vyjadřování názoru neznám — ale zato bych mohl okamžitě vyjmenovat desítky po právu nasraných lidí, kteří by ten *svobodný, nezávislý tisk*, jímž se ohání Čulík, strašně rádi zažalovali a kteří to neudělají většinou pouze proto, že jsou stran případného soudního sporu příliš skeptičti (a dosavadní soudní praxe jim bohužel dává za pravdu). Je to tedy úplně naopak, než jak se nám snaží namluvit Čulík. Viděl někdy kromě Britských listů i jiná česká periodika?

Třeba v Reflexu komiks Zelený Raul, kde zvraceli, opijeli se, souložili a vraždili už úplně všichni představitelé společensko-politického života polistopadové éry? Prolistoval si jediné číslo jakéhokoliv bulvárního plátku? *Svobodný, nezávislý tisk* zní sice hezky, ale problém je, že jeho reprezentanty bývají i bezcharakterní hajzlíci, chápající svobodu pouze jako možnost kohokoli bez rizika pomluvit nebo urazit, a zvýšit si tak náklad. Nezávislost tisku je pro vydavatele Spy, Blesku či Aha! především příjemnou nezávislostí na pravdě, ohleduplnosti a vkusu. Svoboda beztravně urážet je v tuzemsku téměř bezbřehá, a Čulíkova rétorika tudíž poněkud „falešná a prázdná“... Další salónní intelektuál. Okázalý liberalismus se záruční lhůtou cca tři týdny – do doby, než se ta údajně zdravá, společensky prospěšná satira dotkne autora samotného (až si Čulík v Blesku přečte, že si na svou chatku voží britské školačky, jeho starost o svobodu projevu v Česku bude rázem o dost menší).

Středa	19/1	
---------------	-------------	--

Když jsem si přečetl včerejší zápisky, napadlo mě: můj problém (nejen problém tohoto deníku, ale i mého psaní vůbec, a možná dokonce i mého přístupu ke světu) spočívá v tom, že se *současně* snažím být Thomasem Bernhardem i Václavem Větvíčkou.

Dva v jednom: šířavý sarkasmus i všeobíjající láska v jediném balení.

Nebudu se omlouvat, že vyhledávám publicitu... Věřte mi, rád bych, kdyby to šlo jednodušeji, říká Kenneth Branagh v titulní roli lorda Ernesta Shackletona, dobyvatele An-

tarktidy, akademikům Královské geografické společnosti, kritizujícím jeho populismus při hledání sponzorů výpravy.

Sám bych to nedokázal formulovat lépe – a po pětadvaceti letech psaní si mimochodem troufám tvrdit, že i *moje* loď se jmenuje „Vytrvalost“.

Dopoledne On-Clinic: všechno je úžasně diskrétní, od malé cedulky na dveřích (A co jsem čekal? Že tu bude viset třímetrový neon LÉČBA PORUCH EREKCE?) přes vysoce taktní recepční až po oddělené čekárny – jenže stejně si nakonec musíte stáhnout gatě, kleknout si a vystrčit nahou řiť na doktora a *sestru*... Kromě fistur potvrzeny bohužel též hemoroidy – nikdy bych nevěřil, že něco tak trapného se bude týkat *mě*... To mám z toho, že už pětadvacet let trávím život vsedě. Moje loď se jmenuje „Hemoroidy“.

Vzhledem k diagnóze mi doktor rozmlouvá rotoped, mám prý raději běhat; cestou domů si proto hned na Václaváku jdu koupit boty na jogging – platím, odcházím, přes celou prodejnu za mnou běží mladá prodavačka, v koutcích hezkých úst jí vesele cuká (napsal bych v románu).

„Pane, tohle vám vypadlo!“ volá na mě a podává mi noviny výstřížek: *PORUCHY EREKCE – HEMOROIDY*.

„Děkuji vám,“ pravím upjatě.

Namátkou z došlé pošty: pozvánka na schůzi Literárního a dramatického odboru Umělecké besedy, psaná na *psacím stroji*. Nic podobného jsem neviděl léta. Když spatřím tu charakteristicky se ztrácející linku písma, ty nezaměnitelně masivní háčky, čárky a tečky, ucítím – a nemyslím to ironicky – téměř dojetí (možná to naklafil sám Václav Daněk, pro kterého mám už léta těžko popsitelnou osobní

slabost, a proto se od něj nechávám přemluvit k poněkud bizarním vystoupením na půdě Besedy). Prvním z programových bodů schůze je Zpráva o činnosti a perspektivách odboru. *Perspektivy*? Jak to napsat pravdivě – a neurazit? (Mohl bych na tu schůzi jít a napsat o tom do deníku, ale neudělám to, taková svině nejsem.)

Druhá obálka ze záhrobí obsahuje bulletin Obce spisovatelů, jejímž členem jsem sice nikdy být nechtěl, ale protože předseda moravské větve Zeno Kaprál je profesí pojišťovací agent, nakonec jsem se jím (po slabé půlhodině) stal... Obec mě později vzala na zájezd do Číny, dámy v kanceláři jsou milé a tak dále, ale moje pochybnosti přetrvávají. Všechny ty valné hromady, stanovy, výzvy a demise mi připadají – nemohu si pomoci – směšné. *K čemu* to vlastně je? *K psaní* ne. Literatura není schůzování. Literatura je zázrak (a to kupodivu platí i pro nás takzvané *mainstreamové* autory): sedmdesát tisíc úplně cizích lidí se na dlouhé hodiny dobrovolně napojí na fiktivní příběh čtyřicetileté ženy, přezdívané v dětství Hujerová... Na tohle žádné stanovy nepotřebujete.

Pět hodin odpoledne, venku už je tma. Už zase zírám na zatažené žaluzie. Měl bych hemoroidy zvednout ze židle a trochu žít.

Dvakrát o mém duchovnu: od šesti v Louvru krátké setkání s redaktorkou časopisu *Můj dům* (v prosinci jsem je nechal nafotit barák, tak jim v lednu nemohu odmítnout pomoc s komentářem k fotografiím); žena u protějšího stolu má skandálně nízké džíny – nahlas mluvím o podlahovém topení a tepelném výměníku, ale *v duchu* vidím sper-

ma pomalu stékající mezi ty zcela odhalené nahé pŕlky... Na následné večeři s Terezou Šádkovou v thajské restauraci Lemon Leaf si omylem objednáám pálivé jídlo: nenuceně konverzuji, avšak *v duchu* přemýšlím, jaké následky to bude mít pro mou řiť.

Čtvrtek	20/1	
---------	------	--

Přes doktorův zákaz dopoledne v posilovně lehce cvičím; nakonec strávím dvacet minut na běžeckém pásu (několikrát mi ovšem dojde dech a musím přejít do chůze).

Odhad: v každé čtvrté, možná dokonce třetí tramvaji, kterou v posledních dnech cestuji, smrdí nemytý stařec nebo bezdomovec. Jinými slovy: až třetina cest po magické Praze je k zblití. (Ale co s tím?)

Ve dvě návštěva u Emila Lukeše; ještě předtím se na Národní třídě zastavím v lahůdkářství u Paukerta a koupím láhev žernoseckého ryzlinku. Dobrovolné kondelíkovské vyznání: pro tenhle nóbl obchod mám odjakživa slabost; obávám se dokonce, že pro mě je stejným symbolem Prahy jako třeba (bůh mi odpusť) svatovítská katedrála...

Emilovi je skoro o čtyřicet víc než mně – a o literatuře mluví s dojemným, místy až nepochopitelným zaujetím. Čte současné české autory, které já ani *neznám* (doporučuje mi, abych si jejich jména hned zapsal); samozřejmě na rozdíl ode mě sleduje i Tvar a Literárky. Jak to dokázal? říkám si *v duchu*. Jak se mu ten zájem podařilo udržet?

Nečist literární časopisy má ovšem nesporné výhody: nevěděl jsem například, že dlouholetý kamarád Jirka Peňás o mně v rozhovoru pro Tvar prohlásil, že jsem *pitomeček*.

Ve tři v Louvru krátká schůzka s Pavlem Klouparem kvůli literární části SázavaFestu. Navrhuji společné čtení tří „Sázaváků“: Pavel Kohout, zubař Leoš Šedo, jemuž vyjde na jaře v Petrově román, a já.

Od čtyř projekce pracovního sestřihu Románu pro ženy v Matu. Sedím před malým plátnem úplně sám, jen občas se zastaví Filip Renč. Mám pár výhrad, ale líbí se mi to víc, než jsem čekal. Připadá mi fascinující, jak se ryzí fikce na plátně pokaždé *zhmotní*: najednou jsou tu skuteční lidé, skutečné byty... V jedné chvíli mě také napadne, jestli Zuzana Kanoczová není větším *dílem* než všechno, co jsem kdy napsal.

Po projekci ve spěchu pracovní schůzka s polským překladatelem a nakonec večere v Ambiente: Vašek, Míša, bratři, švagrová, synovec. Projíme a propijeme víc, než jsem poslal na Srí Lanku. V deset telefonát Veroniky: Sára opakovaně zvrací. Beru si taxík a jedu domů.

Sára už je naštěstí v pořádku, usne, připojím se tedy na internet. V odkazech na své jméno si čtu opravdu zřídkka (bývá to totiž převážně deprimující četba), ale dnes udělám výjimku, už nechci být za pitomečka (Kolikrát jsem Jiřímu půjčoval byt či peníze? Kolikrát jsem mu dělal psychologa?), takže *inteligentní* vyhledávání: „Peňás“ AND „Viewegh“. V deníčku Lubora Kasala z roku 1996 nacházím pasáž, kde Peňás hodnotí rukopis Účastníků zájezdu, který jsem mu jako vždy dal k posouzení: *Hrubě se mu nelíbí*;

prý ploché, televizně seriálové čtivo, jehož autor vůbec neví, že literatura je činnost kreativní. Dokonce i po jazykové stránce je román chatrný. Jiří doslova prohlásí: „Je to hovno.“ No, mně Jiří říkal něco zcela jiného.

Když už jsem v tom, surfuji dál: v prosincových Literárkách píše jakási Zdenka Jelenová, že *Michal Viewegh s andělským kukučem si ukřivdění stěžuje na bulvár* a že je to *žlučovitá sebeobrana...* Vzápětí objevuji doslovný přepis rozhovoru Václava Klause s Ondřejem Hejmou; na otázku, zda mu Báječná léta s Klausem coby reklama škodí, nebo spíše pomáhají, Klaus odpovídá: *Protože jsem několikrát slyšel tu jeho křečovitost antiklausovskou, která nemá podle mého názoru sebemenší podstatu a důvody, tak já si myslím, že tím, co říká, každý člověk musí si to přeložit jako spíš proklausovské, protože jeho zatatost a zaslepenost je do nebe bijící.*

Ať žije paměť internetu!

Pátek	21/1	
--------------	-------------	--

Čtení v Lounech: poprvé čtu z rukopisu Lekce tvůrčího psaní. Publikum v sále naslouchá pozorně, ale stejně se nemohu zbavit dojmu, že mnozí by dali přednost něčemu zábavnějšímu. Odezva na parodii Danielly Steelové, kterou později přidám, mi to jen potvrzuje.

Po čtení skvělá večeře, milí lidé: Markéta s mámou, Honza Jíra a další. Než se na místní diskotéce opiju, žiju dobrý život (potom objednávám neznámým dívkám pití a na jejich žádost se jim podepisuji na ruce a na břicha).
Cenzurováno.

Sobota	22/1	
---------------	-------------	--

Bestsellery 2005: vyjde nový Viewegh i nový Harry Potter (MF DNES, titulní strana). Jsem si pochopitelně vědom toho, jak zkreslující obraz podává o české literatuře tahle novinářská setrvačnost, jak povrchní a neobjektivní je pohled bulvárně zúžený na tzv. literární celebrity a jak to musí ostatní české autory popuzovat – ale já za to vážně nemůžu.

Běžně se mi stává, že otevřu nějaký časopis nebo noviny a po chvíli narazím na své jméno (nebo alespoň na nějakou variaci na některý z titulů mých knih). Někdy se tím bavím, jindy mi to připadá děsivé. Mívám neodbytný pocit, že ve skutečnosti jsme dva: já a *ten Viewegh*.

Ani tentokrát se sebestředný autor nedokázal vyhnout pokušení psát o sobě.

Nebo: *Deník zatížený břemenem autobiografičnosti.*

Neděle	23/1	
---------------	-------------	--

V noci opět jeden z úzkostných snů o Sáře, tentokrát mi propadla jakýmsi zábradlím... Bylo tam všechno: strašlivý úlek, perspektiva výšky, naprosté ochromení, neschopnost se pohnout, pocit nenávratnosti, rychle rašící šílenství...

A ráno vstanu a to zázrakem žijící, normálně chodící dítě trochu knourá (má jakousi virózu) – a mně to jde na nervy... Podrážděnost, zhýčkanost. Z podlého spiknutí proti

své osobě podezírám nejen vlastní dítě a ženu, ale i zvonící telefon, rozviklanou židli či horkou polévku... Zrekonstruovaný byt tři plus jedna v secesním domě s výhledem do parku mi připadá pro tříčlennou rodinu neútluný a malý...

Odpoledne přejezd či spíše útěk do zasněžené Sázavy. Otec mi s nesamozřejmou velkorysostí nabízí, že otevře láhev nejlepšího vína, které má doma, dokonce jde se mnou do sklepa. Potěší mě to a zároveň zneklidní, děláme si poslední dobou starost o jeho zdraví (bratr mu dokonce vyjednal prohlídku v Motole).

Sára a má dvaadesátiletá matka se kloužou po zadku po dřevěném schodišti. Potom se máma pokouší Sáre namalovat kachnu, ale vyjde jí z toho něco mezi láhví a granátem.

Nijak výjimečná hodinka u rodičů – ale až si tenhle zápis přečtu za dvacet let, možná mě rozpláče.

Večer se s Veronikou dívám na další marný hollywoodský pokus o pravdivý, *upřímně lidský* film: sotva scenárista konečně stvoří jakž takž věrohodnou postavu bezcharakterního bohatého hajzlíka, už je tu povinný happy end v podobě jeho prozření... (bez láhve francouzského sektu bych to patrně nedokoukal).

Po filmu a společné koupeli se milujeme: potmě v ložnici, s *roztaženými* žaluziemi, protože Veronika nechce přijít o romantický výhled na zimní nebe a okolní bílé střechy (mají ty svině paparazzi ve výbavě infra?).

Později jí pokládám tvář na břicho, cítím, jak Bára škytá – spokojeně, nebo je to stížnost?

Na videu podruhé Román pro ženy, tentokrát se zastavováním jednotlivých scén (Filip mě žádal, abych pozměnil pár vnitřních monologů). Můj převážně pozitivní dojem z první projekce přetrvává; věřím, že divákům, kteří v sobě dokáží probudit trochu lásky (nebo alespoň příslušné vzpomínky), se to musí líbit. Ti druzí se budou filmu sofistikovaně posmívat.

Nikolu Peškovou na čele mé soukromé erotické hitparády definitivně vystřídá Zuzana Kanoczová.

Telefon celý den vyzvání, ale já ho nezvedám.

Dvě otcovská selhání: nejdřív neúspěšný pokus postavit sněhuláka (sníh dostatečně nelepí), později cestou na nákup míjíme sáňkující děti, nemajíce sánky... Zaparkuji opodál, vyndám Sáru z autosedačky a v náručí ji odnesu k dovádějící drobotině blíž – a její nesměle toužebný pohled mi trhá srdce.

A tohle teď píšu se špunty v uších, abych ji neslyšel... Český Rousseau.

Lze z podobně sypkých záznamů vystavět deník?

Večer na mě cosi leze, vypadá to jako střevní chřipka: malátnost, horečka, křeče v břiše. Naplno to propukne během noci, kdy na záchod odbíhám v půlhodinových intervalech; kolem třetí to téměř nestihnu (ono *téměř* se neodvažuji popsat přesněji). A to mi doktor z On-Clinic pochválil svěrač! Představa pokálené manželské postele

mě natolik vyděsí, že si do Sářina pokojíčku dojdou pro plenu (s obrázkem dvou opiček) a zahanbeně, nevěřičně si ji nacpu do slipů...

A jako pokaždé, když jsem nemocný, začínám coby správný hypochondr přemítat o smrti (trochu mě uklidňuje vědomí, že deník lze na rozdíl od románu případně ukončit i *předčasně*...).

Úterý	25/1	☾
-------	------	---

Peňás v Týdnu v jediné recenzi s obvyklou žoviálností zhodnotí hned tři inscenace Dostojevského najednou (kam se ovšem hrabe na Balšínka, který v jediném článku stihne popravdit sedmadvacet českých filmů); když si to přečtu, mám pocit, že Jirka by to všechno zrežiroval, zahrál a nasvítit tak nějak líp... Naštve mě to. Může snad s klidným svědomím vyloučit, že ten či onen herec nedal do své role úplně všechno? Jak ví, že režisér ze sebe nevydal to nejlepší? Tak kde sakra bere právo na ten blazeované lehký, nezávazný tón?

Kdy už si konečně dám pokoj s těmi kritiky? Až budou schopni minimální *pokory*. Až aspoň jednu recenzi začnou ostýchavým doznáním, že ačkoli sami malovat, psát nebo režirovat neumějí, troufají si radit.

Sára i Veronika po obědě spí, venku tíše sněží, z komína domku rodičů se kouří (otec je ale v Motole na zdravotní prohlídce). Při pohledu na bílé smrky mi cesta do Egypta (v pátek bychom měli odletět) najednou připadá téměř zvrácená.

Středa	26/1	
---------------	-------------	--

V duchu přemýšlím, zda zájezd do Egypta není zbytečné riziko (Veronika je v sedmém měsíci, Sára měla ráno opět lehký průjem), ale dětská doktorka nám odpoledne dává požehnání. I tak cítím nervozitu, každá blbost mě vyvede z míry – například chyba při parkování. Navenek se snažím chovat vyrovnaně, dospěle, *evropsky* (řidiči auta, kterému jsem nepatrně odřel lak, zanechám pod stěračem omluvu a telefonní číslo), ale uvnitř mě cosi jemně vibruje, cítím to při každém hlubším nadechnutí.

Sára začíná spojovat slova do kratičkých vět – uvědomil jsem si, že je to pro mě mnohem výraznější známka vývoje než třeba první zuby.

„Světýlko, vidíš?“ řekla mi dneska na dálnici, ukazujíc na červeně blikající značku omezené rychlosti.

Psaní deníku mě uklidňuje (podobně jako třeba četba nebo láhev vína), jeho terapeutické účinky jsou nesporné. Možnost každodenní sebereflexe. Z chaosu existence vytvářet iluzi řádu. Pojmenováním problémů zmenšovat jejich domnělou velikost. Příklad: nešťastníkům, kteří blbě parkují, pomáhá deník nalézt *světýlko*...

Čtvrtek	27/1	
----------------	-------------	--

Velký malý český svět: v poledne s Rudou Biermannem v Leamon Leaf plánujeme, co všechno natočíme – Účastníky zájezdu, Případ nevěrné Kláry, Román pro ženy II... Na Růže pro Markétu se *mrkne* Honza Kraus... Pijeme

sekt. Odpoledne ve střížně v Matu s Filipem Renčem a Honzou Matlachem poopravujeme některé scény Románu pro ženy I. Pijeme chardonnay.

Pátek	28/1	
--------------	-------------	--

Ráno v Nuslích, v poledne v Egyptě. Moderní doba. Chaplinovi se po návratu od výrobního pásu klepaly ruce, nám se navenek neklepe nic – ale co když se to děje *uvnitř*?

„Domů, domů!“ neustále opakuje Sára, jaksi navzdory všem houpačkám, skluzavkám a vyhřívaným bazénům.

Žertem jí přezdívám *E. T.* – ale jak dobře jejímu stesku rozumím!

Co proboha děláme v téhle nakaširované poušti?

Hned po příjezdu nás na recepci okroužkují zelenými plastovými náramky s nápisem HILTON. Vládne tu rozdělení na kasty: ti, co náramky nemají, nám slouží. Nemohu se zbavit pocitu, že v očích některých arabských hochů je skrývané pohrdání, ba nenávisť.

Sára náramek nemá – ta je nevinná.

Moře má 17 stupňů; bazény 18, nebo 36, mezi tím nic. Takže jsme stejně jako všichni ostatní v té horké dvacetimetrové vaně. Poláci, Maďaři, opálení němečtí penzisté, snažící se dlouhými procházkami oddálit příští infarkt (napsal bych v románu), Belgičanky, Britové, japonská rodinka, bezpočet Ukrajinců a Rusů se zlatými řetězy na krku (překvapilo mě, že tenhle typ ještě existuje). A Česka

s dcerkou a matkou, jako jedna z mála topless, ať se Alláh klidně koukne.

A já, *spravedlivý mezi národy*.

Čtu si v *arabském koutku* (podávají tu skvělou kávu v džezvě) povídky Leonarda Michaelse; když se hrdinka té první dozví, že ji přijede navštívit otec, její přítel (kytarista ve striptýzovém baru!) drhne čtyři dny parkety pískem... *Mně* by po jistých zkušenostech úplně stačilo, kdyby Mišin přítel před mým příchodem aspoň zametl a vytřel.

Sobota	29/1	
---------------	-------------	--

Plavu, cvičím, dokonce běhám po pláži – ve zbrusu nových adidaskách, kvůli kterým mě prodavačky z Václaváku považují za impotenta.

Michaelsovy povídky se mi nelíbí. „Prostor pro tajemství“ je i v jeho případě pouhé alibi pro myšlenkovou a kompoziční bezradnost; logika nelogika, psychologie nepychologie, však ono se to tam nějak samo poskládá... Tohle samozřejmě znám i z české literatury: ani autor přesně neví, co povídkou či románem chce vlastně říci; kdyby měl základní myšlenku vysvětlit ve třech srozumitelných větách, patrně by upadl do rozpaků – takže raději mluví o „potřebě nedořečenosti“ nebo (s neprůstředným odkazem na papá Hemingwaye) o „špičce ledovce“... Smysl se tedy skrývá pod hladinou, ach tak... Nutným výsledkem tohoto přístupu je čtenářovo zmatení – jenže na čtenáře autor kašle, neboť jemu jde přece o Umění...

I kdyby autor nakrásně *byl* geniální, dává mu to právo neohlížet se *vůbec* na čtenáře? Omlouvá genialita nezdvoři-